

Returadresse:
DLF v/Irene Larsen
Drogdensvej 2
2791 Dragør

Kikkenborgen

August 2012

Veteraner i Store Magleby

Dragør Kommune har hele fire museer. Nej vent lidt, der er faktisk fem! I Store Magleby ligger Amager Veteranbilmuseum, som er en privat samling af historiske person- og lastbiler. Museet er indrettet på et nedlagt landbrug og stiller sine køretøjer til rådighed for f.eks. bryllups- og studenterkørsel, men de bliver også jævnligt brugt til filmoptagelser.

Museet har Danmarks største samling af klassiske Peugeot-biler fra perioden 1948 til 1994. Men rummer også lastbiler af mærket Bedford og man ejer en køreklar Ford A og en Chevrolet Capitol helt tilbage fra 1920'erne. Dragør Lokalhistoriske Forening har tidligere besøgt museet, men for alle dem, der ikke var med dengang, er muligheden der nu igen. Det sker tirsdag den 4. september kl. 19.00. Man møder op på museet, som ligger Brydevej 4 i Store Magleby. Det er nødvendigt at tilmelde sig arrangementet, og det gør du senest 30. august 2012 direkte til Amager Veteranbilmuseum: 22 11 89 65.

På sporet af den kolde krig – årets befæstningsdag

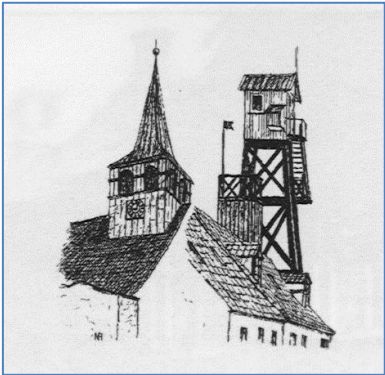
Hvert år på den sidste søndag i september åbnes dørene på de gamle befæstningsanlæg rundt om København. Også i år er der den 30. september rundvisninger på hjørnestenene i Sydamagers forsvar: Dragørfort og Kongelundsfort. På Kongelundsfort åbnes dørene til nogle af de rum, der normalt er aflåst, og med lygter kan man bevæge sig gennem de mørke gange og fornemme, hvordan soldaternes hverdag var, da fortet var bemanded.

I år bliver der sat særligt fokus på fortets rolle under den kolde krig, som en naturlig fortsættelse af museernes tema om 1950'ernes historie. Kongelundsfort var dengang ét af de steder i Københavnsområdet, hvor man styrede luftforsvaret af hovedstaden. Det frygtede angreb fra Warszawapagten kunne imødegås af de raketbatterier, der var opstillet ved Kongelunden. Kl. 13.00 starter en lidt længere vandretur, hvor du kan få meget mere at vide om denne del af Danmarks- og lokalhistorien. Turen varer ca. 1½ time og undervejs bliver der også lejlighed til at se på skanser fra 1. Verdenskrig og nyde områdets fantastiske natur. Kl. 11.30 er der rundvisning på fortet med guide. Se mere om Københavns Befæstningsdag på www.befaestningsdagen.dk

DLF nyt

Medlemsblad for Dragør Lokalhistoriske Forening
og nyt fra Dragør Lokalarkiv

DLF's logo er tegnet af Niels Febber Andersen. Lokalarkivets kikkenborg er fotograferet af Jørgen D. Petersen.

”Kikkenborgen” er et fælles blad for Dragør Lokalhistoriske Forening og Dragør Lokalarkiv. Bladet udsendes til DLF's medlemmer og uddeles til alle interesserede fra Lokalarkivet og bibliotekerne.

Forsidebilledet illustrerer temaet for mange af de historiske aktiviteter i Dragør og Storkøbenhavn i de kommende måneder. I anledning af festivalen ”Golden Days” skrues tiden tilbage til Danmark i 1950'erne, hvor *Vespa-scooteren* blev ét af de foretrukne transportmidler.

Dragør Lokalhistoriske Forening

www.dragoer-lokalahistorie.dk

Formand: Kurt Mathisen (ansvarshavende), Harevænget 30, 2791 Dragør.

Tlf. 32 53 45 04 / 40 53 45 04. Email: kurt@4504.dk

Sekretær: Dines Bogø, Ulspilsager 57, 2791 Dragør. Tlf. 32 53 11 53 / 20 85 11 53.

Email: dlf@din-bog.dk

Regnskabsfører: Irene F. Larsen, Drogdensvej 2, 2791 Dragør. Tlf. 32 53 23 32.

Bestyrelsesmedlem: Claus Ehlers, Søvej 39, 2791 Dragør. Tlf: 32 53 32 23.

Bestyrelsessuppleant: Leise Hansen, Krudttårnsvej 143, 2., 2791 Dragør. Tlf. 28 96 91 37.

Dragør Lokalarkiv

www.dragoer.dk/lokalarkivet

Stationsvej 5, 2791 Dragør. Tlf. 32 89 03 29. Email: lokalarkivet@dragoer.dk

Åbningstider: Tirsdag 13.00 – 17.00 Torsdag 10.00 – 17.00 samt efter aftale.

Du kan løbende følge med i de mange lokalhistoriske aktiviteter i Dragør Kommune på www.facebook.com/kikkenborgen. Her kan du også stille spørgsmål til Lokalarkivet eller til andre historisk interesserede og indsende fotos.

Sommerbyvandring i Søvang

Sidste sommer var DLF og Lokalarkivet på byvandring i Søvang. Guide var Dines Bogø, der har skrevet fem bøger og mange artikler om Søvang. Set udefra et Søvang blot et villakvarter, men det gemmer på så mange spændende historier, at vi på turen kun nåede en del af det hele.

Derfor inviterer vi nu på endnu en tur til Søvang, hvor vi denne gang koncentrerer os om den vestlige del. Her lå Parkvej så langt ude, at beboerne ved vejen ikke engang var medlem af Søvangs grundejerforening. Her var også de ”farlige socialisters” teltlejr, hvor der blev sunget slagsange omkring lejrbalet, der var en motorcykelklub, og man kan endnu i dag finde rester af de militære anlæg fra 1. Verdenskrig langs kysten, f.eks. en skanse på Poppelvej, hvis man ved, hvor man skal lede.

Vi får undervejs på turen svar på spørgsmålene om, hvad der findes på arealet mellem Parkvej og skydebanerne, hvor det gamle dige lå, og om der stadig er spor af det i villahaverne? Vi bliver præsenteret for nogle af Søvangs kendte og ukendte beboere. Hvem var f.eks. ”Gummi Larsen” og ”Bademester Mortensen”? Hvor boede ”sømandsbossen”, der til sin store overraskelse pludselig opdagede, at hans venner havde opført en større villa på hans grund. Og er det rigtigt, at der midt i Søvang ligger et bindingsværkshus fra Sydfyn? Der er lagt op til en rigtig spændende tur!

Byvandringen foregår *tirsdag 21. august 2012 kl. 19.00*. Man skal ikke tilmelde sig, men møder bare op på mødestedet som er ved Lille Tværvej. Turen varer ca. 2 timer, og det er gratis at deltage.

I bonderøvens fodspor i Store Magleby

I uge 35 holder Dragør Ungdomsskole, Museum Amager og Lokalarkivet årets historieløb. Det finder denne gang sted omkring Amagermuseet, hvor alle børn i Dragørs 7. – 9. klasser skal være ”bonderøv” for en dag. Som barn på landet for 100 år siden måtte man tage del i arbejdet på gården, og det får deltagerne i løbet lov at prøve på egen krop. I anledning af løbet inviterer Dragør Lokalarkiv børnenes forældre og andre interesserede til en særlig byvandring gennem Store Magleby, hvor vi fortæller om livet i landsbyen før i tiden. Det sker *torsdag den 30. august*. Turen starter fra parkeringspladsen ved Dragør Rådhus, Kirkevej 7, kl. 19.00 og varer ca. 1½ time. Alle er velkomne, også selv om man ikke har børn, der deltager i historieløbet.

Down memory lane

Festivalen "Golden Days" stiller i år skarpt på 1950'erne - et årti præget af knaphed og kold krig. Et årti, der på den ene side var præget af de klassiske kønsroller og angsten for atomkrig - men hvor også visionerne blev lagt for de forandringer, der var på vej i det følgende årti, hvor velfærdssamfundet blev realiseret og de unge gjorde oprør.

Under festivalen, der finder sted 7.- 23. september, vil København og store dele af hovedstadsregionen fyldes med debatter, koncerter, asfaltballer, byvandring, film, teater, og meget mere.

Hele programmet for Golden Days-festivalen er på gaden den 17. august og kan hentes på bibliotekerne, eller ses på festival.goldendays.dk

I Dragør er Museum Amager med i festivalen med hele to spændende særudstillinger. På Dragør Museum vises *Down memory lane* om Dragør, Danmark og Verden i 1950'erne. På museet er opbygget et typisk hjem, med stue, køkken, børneværelse osv. Samtidig fortælles historien om den amerikanske musiker *Eugen Haynes*, der boede i Dragør i 1957. Lokalkivet har bidraget til udstillingen med billeder fra datidens Dragør. På Amagermuseet kan man se de lyse sider af livet i 1950'erne i udstillingen *Cigaretter, whisky og smarte piger*.

I august og september måned sætter 1950'er-temaet for alvor sit præg på livet i Dragør. I Dragør Bio er der 11. og 18. august forestillinger med de klassiske film *Blue Hawaii* og *Farlig ungdom*. I løbet af september er der en række debataftener og byvandring igennem 1950'erne. Se mere på museets hjemmeside www.museumamager.dk

Så til søs, Dragør

Dragør Museumsforening har i de kommende måneder en række spændende foredrag, hvor temaet er Dragørs rolle som søfarts- og flådeby.

Tirsdag den 18. september fortæller orlogshistoriker *Hans Chr. Bjerg* om marinemaleren Christian Mølsted, som blev født for 150 år siden. Mange af hans malerier fortæller om den danske flådes historie. Mandag den 22. oktober får museumsforeningen besøg af *Henning Morgen* fra rederiet A. P. Møller-Mærsk, der fortæller om skibсреder Mærsk McKinney-Møller, hvis familie på moderens side stammede fra Dragør. Foredraget vil dog i høj grad handle om det moderne rederi og dets aktiviteter i dag. Disse to arrangementer foregår i aulaen på Dragør Skole. I aktivitetshuset på Wiedergården er der den 12. november et foredrag om skoleskibet "Danmark". Det er skibets tidligere kaptajn, *Kurt Andersen*, der fortæller.

På tur til Greve

Amager Museumsforening arrangerer søndag den 23. september en tur til Greve Museum, der er et kulturhistorisk museum med særligt fokus på 1800-tallets hedebo-kultur og 1900-tallets forstadsudvikling. Museet har ligesom Amagermuseet en stor samling af tekstiler, bl.a. hedebo- og amagersyninger. OBS: Chek datoen og det præcise tidspunkt på www.museumamager.dk

Og inden vi ser os om, er det atter jul, så glæd jer allerede nu til Amagermuseets julemarked og juleudstilling, der åbner 1. december.

På vej mod bedre tider – Dragør i 1950'erne

De to små kommuner, Dragør og Store Magleby, havde i 1950 under 4.000 indbyggere - tilsammen. Men det gik hurtigt fremad, for samme år blev grundstenen lagt til byggeriet af lejlighederne og rækkehusene i Engparken, hvor indflytningen startede allerede året efter.

Man regnede med, at kun en femtedel af lejlighederne ville blive lejet ud til byens befolkning, "Alle disse lejligheder er blevet revet væk, først og fremmest af københavnere. De har hurtigt opdaget, at det er billigt at bo i Dragør, selv om der må påregnes ekstra transportomkostninger - ca. 21 kr. om måneden for et buskort. Skatten er nemlig lavere end inde i byen. Og der er kun en halv times kørsel med bussen, der går til Rådhuspladsen hvert kvarter.", skrev en avis om det nye byggeri.

I Store Magleby var man ikke interesseret i en massiv udbygning med etageboliger, men man kunne dog acceptere parcel- og rækkehuse. De kom i 1950'erne i stort tal, f.eks. på gartner Ole Jensens jord, hvor der i 1958 stod 33 huse færdige ved den nyanlagte vej, der blev døbt Fasanvænget. Tidligere var området ved Pileengen og Tjørneengen blevet bebygget, og havde i folkemunde fået navnet "Negerlandsbyen".

Søvang var det største, sammenhængende boligkvarter i kommunen, men ligesom i vængekvarteret langs nordsiden af Krudttårnsvej, var det endnu domineret af sommerhuse. I 1960 var under 75 familier i Søvang helårsboere.

Tilflytningen satte naturligvis deres præg på det lille samfund. Der åbnede nye forretninger, man ikke havde set tidligere, f.eks. *Skjold Burne* på Dragør-hjørnet, hvor man udelukkende handlede med vin og tobak. Byens gamle smør- og kaffeforretning, *Irma*, indstillede sig på de nye tider, og indførte selvbetjening. Men byens handlende måtte tage konkurrencen op med de nye supermarkeder på Tårnby Torv og i Skottegården i Kastrup, der flittigt annoncerede i Dragør Nyt.

**Hold fridag
TORSDAG!**

Vi laver stadig middagsmad

Torsdag ^{19/6}: Kørvelsuppe
Torsdag ^{26/6}: Skipper-labskovs
Torsdag ^{3/7}: Kødboller i Karry
med løse ris.

Hver onsdag biksemad
Ring til nr. 30 - vi sender gerne

**Riiber & Hallgren
Dragør 30**

Dragør Elektrovask

Udlejning

Kommer overalt paa Amager. Kælder og Kvist.

10 Kr.
pr. Døgn
Dragør 853.

Dame søges

til assistance ved pakning af vore »Rens-Let«-svampe.
Stor løn. Arbejdstid kl. 6-15,30, incl. 1 times middag.
Lørdag lukket.
Henv.: tlf. 53 06 70.

»RENS-LET« fabrikken »JEFA«
Vesterled 5, Dragør.

Husmødrene var glade for de nye indkøbsmuligheder, men ønskede sig også moderne bekvemmeligheder. Højt på ønskesedlen for mange stod en elektrisk vaskemaskine, som de heldige, der havde fået lejlighed i Engparken, havde adgang til i bebyggelsens fællesvaskeri. Man ganske vist kunne leje en maskine, men det kostede 10 kr. om dagen. Et køleskab ville være dejligt, men stadig en luksus for de fleste. Et såkaldt "folkekøleskab" fra Atlas kostede hos Graubæk på Kastruplundgade hele 48 kr. i udbetaling.

Flere husmødre fik et job, som gjorde det vanskeligt at nå de huslige pligter derhjemme. Købmanden på Rønne Allé tilbød at lave middagsmaden om torsdagen. Man ringede blot i forvejen, og så stod de gule ærter eller brunkålene klar.

Havde mor lidt tid til sig selv, når hun sparede indkøb og madlavning, blev tiden måske brugt til at studere ugebladene eller lade sig inspirere af reklamerne før forestillingen i Dragør Bio. Modetøj kunne fra slutningen af 1950'erne fås i Dragør Messe, der bl.a. forhandlede de moderne Enkalon luksusstrømper eller hos fru Falkow på Engvej, hvor man kunne få roll-ons, hofte- og bysteholdere af amerikansk model.. Ellers krævede nyt tøj stadig en tur til den store by, f.eks. til *Magasin Princess* på Amagerbrogade, hvor man kunne købe på konto. Havde man råd, kunne mor få en koldpermanent hos Grethe Hansen på Jægervej. Den kostede hele 22 kr.

Far var nok mere interesseret i at opfylde tidens store drøm: Et fjernsynsapparat. I 1958 etablerede *Aladdin Radio*, der havde sin forretning på Amagerbrogade, et udstillingslokale på Kongevejen i Dragør. Her kunne man i fred og ro se på det nye, tekniske vidunder, som fjernsynet sikkert blev betragtet som. Et Phillips-apparat kunne anskaffes for små 1.700 kr.

I nogle familier gik mange af sparepengene til at anskaffe bil. Dollargrinene, der prydede annoncerne for den moderne og amerikanske inspirerede BP-station i Kastrup var dog udenfor rækkevidde for de fleste, og så måtte man nøjes med at leje. I Engparken stod en *Ford Anglia* uden fører parat, og kostede 25 kr. pr. dag – havde man lyst til bare at køre en aftentur, kunne den lejes for 15 kr. Endelig kunne man jo nøjes med en knallert. En *Disella* eller *Mobylette* kostede omkring 1.500 kr.

I efteråret 1957 nåede den store verden udenfor for alvor til Dragør. Man kunne nemlig i Cai Petersens købmandsbutik ved havnen se en lille udstilling af et fotografi optaget af den unge dragører *Ulf Nielsen*. Det viste den sovjetiske rumsonde "Sputnik" på himlen, da den passerede Dragør. Billedet var egentlig kun en lys streg på sort baggrund, men det illustrerede, at man også i den lille, stille by ved Øresund, fulgte med i, hvad der skete i verden udenfor.

Husk Lokalarkivets erindringskonkurrence

Var du én af dem, der flyttede til Dragør eller Store Magleby i 1950'erne? Kom du hertil senere? Eller har du boet her altid? Så vil vi gerne høre din historie.

Dragør Lokalarkiv vil gerne høre *din* historie om at flytte til Dragør – eller om, hvorfor du har valgt at bo her. Vi har i anledning af arkivets 50 års jubilæum i 2012 udskrevet en erindringskonkurrence, og indbyder alle til at skrive om jeres vej til Dragør, og om hvad byen betyder for jer i dag. Konkurrencen har titlen: Derfor blev det Dragør...

Bidrag til konkurrencen skal indsendes senest 1. oktober 2012. På bibliotekerne, på arkivet eller på www.dragoer.dk/lokalarkivet kan du læse mere om konkurrencen og hente en tilmeldingsblanket, som du skal udfylde og lægge ved dit bidrag når vi modtager det.